

Veszélyben Ausztrália ősi sziklarajzai

2008. augusztus 6.

A 30 ezer éves rajzokat is rejtő Burrup-félsziget Nyugat-Ausztrália elhagyott, de ásványi kincsekben bővelkedő Pilbara régiójában fekszik. A félszigeten egyre növekvő ipari tevékenység folyik, gázfeldolgozók, műtrágyagyárak és vasércfeldolgozók épülnek, ami miatt a terület felkerült a World Monuments Fund legveszélyeztetettebb műemlékeinek listájára is.

A tájon szétszórta fekvő vörös sziklák kenguruk, gyíkok, emuk és a mintegy 6000 évvel ezelőtt kihalt tasmániai tigris képeit ábrázolják. A legjelentősebb alkotásokról viszont emberi arcok, tevékenységek és mitikus alakok néznek vissza ránk. *"Az egyik képen egy fára mászó ember látható, aki valószínűleg vadászni indult. A mozgásábrázolás meglehetősen ritka a világ történelmi művészetében"* - mondja Sue Smalldon antropológus.

Az első bányákat az 1960-as években tárták fel, de az elmúlt években egyre több bányászati és energiatermelő társaság települt ide, hogy az itteni gazdag vas- és földgázkészletekből táplálják Ázsia hatalmas nyersanyagigényét. Az ipari tevékenység lassan elpusztítja a sziklarajzokat. A gyárak építése miatt máshová viszik őket, durva graffitiket festenek az ezer éves sziklákra, és az őslakosok szent helyeit építési területté alakítják.

A probléma egy része abból adódik, hogy a 88 négyzetkilométeres területen szétszórva elhelyezkedő sziklarajzoknak igazából nincs gazdája. A kormány a burrupi sziklaművészetet 2007-ben felvette a nemzeti örökség listájára, de idáig még nem készültek utak és kerítéssel védett területek a látogatók számára. A gyanútlan turisták pedig letapossák a régészeti maradványokat. *"Az ilyen jelentőségű régészeti örökséget a világ minden táján védik és gondozzák"* - mondja Smalldon szomorúan. A védelem és kezelés hiánya lopásnak és a rongálásoknak is tág teret ad. *"Az emberek egyszerűen elviszik ezeket a köveket. Ha találunk rajtuk sziklarajzokat, ellopják őket."*

Robert Bednarik, a terület szenvedélyes védelmezője szerint az ipari fejlesztés "óriási baklövés" volt. *"Nyugat-Ausztrália a világ egyik legalacsonyabb népsűrűségű vidéke. Hatalmas lakatlan területek vannak erre felé. És mi mit csinálunk? Az ország legnagyobb kulturális örökségét rejtő területen ipari fejlesztésekbe kezdünk. Hihetetlen."* Az osztrák születésű Bednarik úgy véli, hogy az igazi veszélyt az ipari gázkibocsátások jelentik. Az ipari társaságok és a kormány tagadja a vádakot mondván, hogy az ellenőrző vizsgálatok jóval a megengedett értékek alatti kibocsátási szinteket mérnek.

Eric Ripper, Ausztrália miniszterelnök-helyettese szerint a kormány létrehozta a Murujuga Nemzeti Partot, amelyhez Burrup is hozzátartozik. Örökségkezelési tervet dolgoztak ki a Dampier szigetvilágban az őslakosok kultúrájának megőrzésére. *"Tisztában vagyunk a terület kulturális értékeivel, és úgy véljük, az örökségvédelem legjobb útja, ha az érintett csoportok összefognak."* A helyi őslakosok azonban továbbra is aggódnak örökségük miatt. *"Nagyon aggódom. A népem is nyugtalan, mert lerombolják az őslakosok művészetét. Nekünk már elég volt ennyi fejlesztés. Nincs többre szükségünk"* - mondja Wilfred Hicks, a helyi őslakosok vezetője.

KORÁBBAN